

Rynek turystyczny Brazylii

Seredyńska Joanna
II TiR SUM/Z T3

Spis treści

Spis treści	2
I. INFORMACJE OGÓLNE	3
1. Położenie geograficzne i ukształtowanie powierzchni.....	3
2. Klimat.....	4
3. Gospodarka - Dane statystyczne	4
4. Historia	6
5. Ustrój polityczny i podział administracyjny	9
II. WARUNKI ROZWOJU TURYSTYKI	15
1. Przyrodnicze warunki rozwoju turystyki	15
2. Ośrodki koncentracji ruchu turystycznego- atrakcje turystyczne	16
3. Kuchnia Brazylijska	19
4. Ciekawostki	20
III. ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO	21
1. Rynek recepcji turystycznej	21
2. Rynek emisji turystycznej	29
3. Baza Turystyczna	34
4. Dostępność komunikacyjna i turystyczna	40
Spis tabel	46
Spis wykresów.....	47
Zdjęcia	47
Strony internetowe	48

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Położenie geograficzne i ukształtowanie powierzchni.

Brazylia jest piątym z największych krajów na świecie o powierzchni 8.547.404 km², zajmuje prawie połowę kontynentu Ameryki Południowej.

Ukształtowanie powierzchni wyżynno-nizinne. Na południowym-wschodzie znajduje się Wyżyna Brazylijska, zajmująca ok. 60% powierzchni kraju, która opada stromą krawędzią ku wybrzeżom Oceanu Atlantyckiego. Na północy występuje rozległa, aluwialna, miejscami zabagniona Nizina Amazonki, która rozciąga się gęstą siecią rzek. Na północy znajduje się Wyżyna Gujańska z najwyższym szczytem kraju: Pico da Neblina, 3014 m n.p.m. Linia brzegowa jest słabo rozwinięta, jedynie na północy i południu są większe zatoki i przybrzeżne wyspy. Wzdłuż wybrzeża występują rafy koralowe.

1. Położenie Brazylii na mapie świata www.braziltourism.org

2. Klimat

Większość terytorium Brazylii leży między równikiem, a Zwrotnikiem Koziorożca. W strefie tropikalnej temperatury zmieniają się w zależności od szerokości geograficznej, a także ukształtowania terenu. Pory roku są mniej wyraziste niż w strefie umiarkowanej.

3. Gospodarka - Dane statystyczne

Liczba ludności: 174.630.000 mln mieszkańców (dane 01/07/2002), jest to szóste pod względem ludności państwo świata i najbardziej zaludniony kraj Ameryki Południowej

Skład etniczny:

- 55% mieszkańców to potomkowie Europejczyków, głównie Portugalczyków; -
- 38% mieszkańców to mulaci i metysi; 6% mieszkańców to murzyni; zaledwie -
- 0,2% populacji stanowią Indianie.
- 81% Brazylijczyków mieszka w miastach.

Rozmieszczenie ludności:

- * Region Południowo - Wschodni (stany São Paulo, Rio de Janeiro, Minas Gerais, Espirito Santo) - 72,4 miliony;
- * Region Północno - Wschodni (stany: Bahia, Maranhão, Piauí, Ceará, Rio Grande do Norte, Paraíba, Pernambuco, Alagoas, Sergipe) - 47,7 mln;
- * Region Południowy (Paraná, Santa Catarina, Rio Grande do Sul) - 25,1mln
- * Region Północny (Amazonas, Pará, Rondônia, Acre, Roraima, Amapá, Tocantins) - 12,9 mln;
- * Region Środkowo-Zachodni (Mato Grosso do Sul, Mato Grosso, Goiás, Dystrykt Federalny) - 11,7 mln mieszkańców (w 2000 roku).

Średnia gęstość zaludnienia: 20 osób/km²

Język – portugalski, w użyciu również hiszpański, angielski i francuski

Religia – 90% ludności wyznania rzymskokatolickiego. Brazylia to największy kraj katolicki na świecie.

Strefy czasowe – GMT minus 3godz. (ponad połowa terytorium i większość głównych miast)

Waluta – Real BRL czyli 100 centavos , kurs wymiany bardzo zmienny
1USD to ok. 3BRL

PKB – 600mld USD w 2003r.

Brazylia jest najbardziej uprzemysłowionym państwem rozwijającym się, o największym rynku konsumenckim,

-jest największym eksporterem kawy,

-największy producentem cukru i soku pomarańczowego, drugim soi i mięsa, czwartym- zboża, piątym kakao.

Rolnictwo niegdyś filar brazylijskiej gospodarki stanowi zaledwie 7% PKB, przemysł-29%, usługi 64%.

Zatrudnienie

W okresie I-V 2007 Przybyło w Brazylii 913.800 nowych miejsc pracy (+3,1% w stosunku do tego samego okresu roku 2006).

W ujęciu sektorowym największy przyrost zatrudnienia zanotowano w usługach – 289 tys. pracowników, w przemyśle przetwórczym 271 tys. pracowników oraz w rolnictwie 172 tys. pracowników. Najwyższą dynamikę wzrostu zatrudnienia odnotowano w rolnictwie - 11,94%, a następnie w budownictwie – 5,85% i przemyśle przetwórczym. Najniższa dynamika zatrudnienia miała miejsce w tym okresie w handlu.

Bezrobocie

Poziom bezrobocia mierzony jest jedynie w 6 wielkich ośrodkach miejskich wskaźnikiem IBGE i utrzymuje się na poziomie nieco ponad 9,8%

(w São Paulo 10,5%) . Podniesiono płace minimalną o 16,6% do poziomu 350 reali miesięcznie (ok 167 USD).

Rząd przeznacza znaczne sumy na programy pomocowe i socjalne m.in. Bolsa Familia, które w niektórych regionach, zwłaszcza na północnym wschodzie kraju, wyrównują brak środków pochodzących z pracy i podtrzymują konsumpcje stanowiąc nawet więcej jak 5% całości dochodów ludności.

Według dostępnych danych na koniec października 2006 roku, największy wzrost zatrudnienia odnotowano w produkcji żywności i napojów (+6,8%), przetwórstwa ropy naftowej i produkcji alkoholu (+16,7%) oraz produkcji środków transportu (+2,3%). Największe spadki zatrudnienia miały miejsce w przemyśle skórzanym i obuwniczym (-14,1%), odzieżowym (-6,1%) oraz w sektorze maszyn i urządzeń (-3,7%).

Inflacja

Według danych Ministerstwa Finansów, wskaźnik inflacji, mierzonej za okres ostatnich 12 miesięcy, na koniec II kwartału 2007r. kształtował się na poziomie **3,5%**, natomiast na koniec III kwartału wyniesie 3,7 %. Na koniec 2007r., wskaźnik cen konsumpcyjnych powinien ponownie sięgnąć 3,5%. Przewidywania inflacyjne na rok przyszły zakładają wzrost wskaźnika cen do poziomu 4,1%.

4. Historia

Przed przybyciem pierwszych portugalskich kolonizatorów, obszar dzisiejszej Brazylii zamieszkiwały wędrowne plemiona indiańskie. Nie stworzyły one jednak bardziej rozwiniętej kultury.

Pierwsi Portugalczycy dotarli do wybrzeży Brazylii w 1500 r. pod dowództwem Pedra Alvareza Cabrala. Głównym artykułem handlowym stało się wówczas

drzewo *pau de brasil* (brezylka brazylijska). Od nazwy tego drzewa powstała wówczas obecna nazwa kraju. Początkowo Portugalczycy zakładali jedynie faktorie dla robotników ścinających drzewa, dopiero w 1532 założono stałą osadę portugalską i rozpoczęto właściwą kolonizację i ekspansję w głąb kontynentu. Zakładano też wielkie plantacje trzciny cukrowej, a do pracy zmuszano miejscowych Indian. “Polowano” na tubylców, handlowano ludźmi i niszczono indiańskie wioski

Od XVII w. do pracy na plantacjach zaczęto także przywozić niewolników murzyńskich. Proces ten nasilił się pod koniec XVII w., gdy w regionie Minas Gerais odkryto złoża złota, a później także diamenty. Do prac wydobywczych zmuszano masowo sprowadzanych z Afryki niewolników. Gorączka poszukiwawcza stopniowo wygasła i pod koniec XVIII w. większość górniczych osad w głębi kraju opustoszała. W 1807 r., regent Portugalii, książę João, uciekł do Brazylii i ogłosił tu powstanie **Zjednoczonego Królestwa Portugalii, Brazylii i Algarve**. Jego syn, Pedro, w 1822r. ogłosił niepodległość Brazylii, a siebie mianował cesarzem. Za panowania cesarza Pedra II w 1888 r. zniesiono niewolnictwo. Rozpoczęto zakładać wielkie plantacje kawy. Spowodowało to masowy napływ imigrantów, głównie Włochów, do pracy na plantacjach. Brazylijskie Cesarstwo przetrwało jedynie do roku 1889, kiedy to wojsko, popierane przez republikańców, duchowieństwo oraz wpływowych plantatorów, obaliło cesarza i ustanowiona została republika, a dwa lata później proklamowana federacyjna konstytucja. W 1929 r. wskutek ogólnoświatowego kryzysu upadł rynek kawy. Doprowadziło to do niepokojów społecznych i wystąpień przeciw władzy.

W 1930 r. dokonano wojskowego przewrotu. Władzę w kraju objął Getúlio Vargas, wprowadzając przy pomocy wojska rządy dyktatorskie oparte na faszystowskim reżimie. W latach 50-tych po przejęciu prezydentury przez Juscelino Kubitschka, nastąpił stopniowy rozwój demokracji oraz gospodarki kraju. Przeniesiono wówczas stolicę z Rio de Janeiro do nowo wybudowanej w

głębi ładu **Brasili**, co miało zapewnić rozwój ekonomiczno-społeczny tej części kraju. Jednak wysokie zagraniczne zadłużenie i bardzo duża inflacja spowodowały kolejny kryzys rządu i kolejny zamach stanu w 1964 r. Dopiero w 1989 r. przeprowadzono prezydenckie wybory powszechne. Wybrany w 1992 r. na prezydenta Itamar Franco zapoczątkował okres znaczących reform *Plano Real*. Dzięki temu kraj zaczął dochodzić do gospodarczej stabilizacji. Jednak wiele problemów społeczno – ekonomicznych, jak korupcja, przemoc, przeludnienie miast, zanieczyszczenie środowiska, brak szkół i ośrodków zdrowia, nadal pozostaje w Brazylii nierozwiązanych. Pierwsi **Polacy** przybyli do Brazylii w XVII w. W ciągu kolejnych stuleci osiedliło się wielu walczących w powstaniach listopadowym i styczniowym. Brali oni też udział w walkach o niepodległość Brazylii. Również przebywało tu wielu polskich badaczy i naukowców, m.in. Edmund Strzelecki, prowadzący badania przyrodnicze. Polacy w Brazylii zasłużyli się nie tylko w rozwoju nauki, ale także przy budowie kolei i portów. Ze wszystkich trzech ówczesnych zaborów przybywali do Brazylii całymi rodzinami, w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków życia. Największa fala tej zarobkowej emigracji przypada na drugą połowę XIX w., kiedy to rozpoczęła się gorączka poszukiwania złota i diamentów. **Obecnie Polonia brazylijska liczy około 800 000 osób.**

Największe jej skupiska znajdują się w południowych stanach:

- Paraná według danych polonijnych 1.500 tys.
- Santa Catarina – około 280 tys.
- Rio Grande do Sul – 300 tys.
- São Paulo.

W celu reprezentowania wspólnoty brazylijsko-polskiej i jednoczenia Polaków rozsianych po całym terytorium Brazylii, w 1990r. powstał Braspol - Centralna Reprezentacja Wspólnoty Brazylijsko - Polskiej, z siedzib w Kurytybie. Ma on

za zadanie odrodzenie *poczucia polskości* w potomkach polskich emigrantów. Polskie społeczności zaczynają się organizować. Zwyczaje i tradycje takie jak, święconka czy dzielenie się opłatkiem stają się coraz bardziej popularne. Odprawia się msze po polsku, powstają grupy taneczne i muzyczne, organizuje się spotkania pomiędzy Polakami z różnych regionów połączone z degustacją polskich potraw.

5. Ustrój polityczny i podział administracyjny

Federacyjna Republika Brazylii jest demokracją konstytucyjną o systemie prezydenckim. Prezydent wybierany jest na cztery lata z możliwością ponownego kandydowania na drugą kadencję.

Władze państwowe i administracja rządowa

MRE - Ministerstwo Spraw Zagranicznych Brazylii www.mre.gov.br

MDIC – Ministerstwo Rozwoju, Przemysłu i Handlu Zagranicznego.

www.desenvolvimento.gov.br

APEX – Agencja Promocji Eksportu Brazylii www.apexbrasil.com.br

Ministerstwo Rolnictwa, Hodowli Zwierząt i Zaopatrzenia

www.agricultura.gov.br

Ministerstwo Finansów www.fazenda.gov.br

BCB - Bank Centralny Brazylii www.bcb.gov.br

IBGE – Brazylijski Instytut Geografii i Statystyki www.ibge.gov.br

BNDES – Krajowy Bank Rozwoju Społeczno-Gospodarczego
www.bndes.gov.br

CNI - Krajowa Konfederacja Przemysłu www.cni.org.br

Baza Eksporterów Brazylijskich www.brazil4export.com

CNC – Krajowa Konfederacja Handlu Zagranicznego www.cnc.com.br

Inwestuj w Brazylii www.investebrasil.org.br

FIESP – Federacja Przemysłu Stanu São Paulo www.fiesp.com.br

UBRAFE – Brazylijska Unia Organizatorów Targów www.ubrafe.com.br

BOVESPA – Giełda Papierów Wartościowych w São Paulo
www.bovespa.com.br

MERCOSUL – Wspólny Rynek Południa www.mercosur.int

Brazylia - administracja www.dicas.com.br

Stowarzyszenia branżowe www.entidadesdeclasse.com.br

Yellow Pages www.brasilpaginasamarelas.com.br

Podział terytorialny:

Brazylia podzielona jest na pięć regionów północny (Norte), północno wschodni (Nordeste), centralny (centro), sudeste (południowo - wschodni) i południowy (Sul). Podział administracyjny: w skład federacji wchodzi 26 stanów i Dystrykt Federalny.

Stolica – Brasilia

2. Brazylijska Flaga źródło www.wikipedia.org

Brazylijska flaga została przyjęta 19 listopada 1889r. Zielony kolor reprezentuje brazylijskie pola. Żółty losang reprezentuje brazylijskie złoto, zasobność kraju. Błękit reprezentuje niebo Rio de Janeiro w nocy 15 listopada 1889r., każda gwiazda reprezentuje jeden z brazylijskich regionów. Biały pas zawiera napis "Ordem e Progresso", oznaczający "Porządek i Postęp". Flaga została zaprojektowana przez malarza Decio Vilares.

3. Brazylijskie godło źródło www.wikipedia.org

Przedstawicielstwa dyplomatyczne Polski w Brazylii:

Ambasada R.P.

Ambasador R.P. - Jacek Junosza Kisielewski

SES - Avenida das Nações, Lote 33, CEP 70423-900 Brasília - D.F.

e-mail: ambasador@polonia.org.br

Wydział Konsularny

e-mail: embaixada.consular1@polonia.org.br

Okręg konsularny:

Dystrykt Federalny, stany: Amazonas, Acre, Amapa, Ceara, Goiás, Maranhão, Pará, Paraíba, Piauí, Rondônia, Roraima, Rio Grande do Norte

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady R.P. w São Paulo

Radca Ambasady R.P. Piotr MAJ

Rua Zequinha de Abreu, 240, CEP 01250-050 São Paulo - SP

e-mail: wehsp@poloniatrade.org.br - comercial@poloniatrade.org.br

Konsulat Generalny RP w São Paulo

Konsul Generalny R.P. Marek Kryński

Rua Monte Alegre, 1791 CEP 05014 - 002 São Paulo - SP

e-mail: saopaulo@polonia.org.br - polonia@dialdata.com.br

Okręg konsularny:

stany: São Paulo, Minas Gerais, Mato Grosso, Mato Grosso do Sul

Konsulat Generalny RP w Rio de Janeiro

Konsul Generalny R.P. Dariusz Dudziak

Praia de Botafogo 242-9 andar CEP 2225-040 Rio de Janeiro - RJ

e-mail: riodejaneiro@polonia.org.br - konsulat@terra.com.br

Okreg konsularny:

stany: Rio de Janeiro, Espírito Santo, Bahia, Alagoas, Sergipe, Pernambuco

Konsulat Generalny RP w Kurytybie

Konsul Generalny R.P. Dorota Barys

Rua Agostinho Leao Júnior 234, CEP 80030-110 Curitiba - PR.

e-mail: kurytyba@polonia.org.br - curitiba@polonia.org.br

Okręg konsularny:

stany: Parana, Santa Catarina, Rio Grande do Sul

Konsulat RP w Belo Horizonte

Konsul Honorowy R.P. Jerzy Markiewicz

Rua Espirito Santo, 2727, s. 1207, CEP 30160-032 Belo Horizonte - MG

e-mail: mgmconpl@cdlnet.com.br

Okreg konsularny:

stan Minas Gerais

Konsulat RP w Vitorii

Konsul Honorowy R.P. Adam Czartoryski

Rua Lauro Soares Machado, casa 12, CEP 29000-040 Vitoria - ES

Okręg konsularny:

Stan Espirito Santo

Konsulat RP w Erechim

Konsul Honorowy R.P. Wanda Groch

Rua Euclides da Cunha, 114; CEP 99700-000 Erechim-RS.

e-mail: rsj4380@pro.via-rs.com.br

Okręg konsularny:

provincje Alto Uruguai oraz Missoes w stanie Rio Grande do Sul

Przedstawicielstwa dyplomatyczne Brazylii w Polsce:

Ambasada Federacyjnej Republiki Brazylii

Ambasador - Marcelo Andrade de Moraes Jardim

Sekretariat : (+4822) 617 71 77

Kancelaria: ul. Poselska 11, 03-931 Warszawa

E-mail: brasil@brasil.org.pl

:www.brasil.org.pl

Przynależność do międzynarodowych organizacji politycznych i gospodarczych.

Brazylia należy do:

Organizacji Narodów Zjednoczonych /1945/

Organizacji Państw Amerykańskich /1948/

Światowej Organizacji Handlu /1994/

MERCOSUL / 1991/

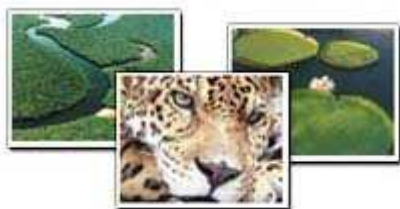
ALADI /1980/

Wspólnoty Krajów Języka Portugalskiego /CPLP/ 1996 ¹

¹ źródło www.brasil.org.pl

II. WARUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

1. Przyrodnicze warunki rozwoju turystyki

4. Widok doliny Amazonki www.braziltourism.org

Brazylia jest dla turystów niczym olbrzymia paczka z mnóstwem niespodzianek w środku. Miłośników ciepłej wody, białego piasku i piękna tropików zachwyci wybrzeże – najdłuższe i najpiękniejsze na całym świecie: od zatoczek otoczonych palmami po wielokilometrowe odcinki z malowniczymi wydymami.

Stolice stanów w regionach Norte (północ) i Nordeste (północny-wschód), w większości usytuowane w sąsiedztwie wód, nad rzekami i na wybrzeżu Atlantyku, zachwycają kolonialną urodą. Rozłożone słońcem piaski otaczają historyczne miasta Salvador i Recife.

Piaszczyste wybrzeże ciągnie się aż do południowo-amerykańskiej stolicy plaż, Rio de Janeiro. Rio to także wspaniałe widoki gór i oceanu, samba, karnawał i beztrudne życie.

Natomiast Sao Paulo to najbardziej dynamiczne miasto Ameryki Południowej, największy ośrodek przemysłowy.

Interior zachwyci turystów swym cudem natury: lasami deszczowymi Amazonii, które zajmują aż 1/3 powierzchni kraju. Dalej leży bagnista kraina Pantanal, największe na świecie siedlisko ptaków (ponad 600 gatunków), a także naturalny rezerwat ryb i ssaków : jaguary, pumy, kapibary. Na południu kraju przy granicy z Argentyną znajduje się przepiękny wodospad Saltos do Ignacu. Wszystko to przyciąga do tego kraju 5 mln turystów rocznie.

2. Ośrodki koncentracji ruchu turystycznego- atrakcje turystyczne

5. Podział Brazylii na regiony

Południowy Wschód

Rio de Janeiro – zabytki : Mosteiro de Santo Antonio- najstarsza budowla sakralna 1608r., Głowa Cukru -Pao de Acucar 396m n.p.m., Cisto Redentor- Chrystus Zbawiciel, Park Narodowy Tijuca, Stadion Maracana

Sao Paulo- postępową i kosmopolityczną metropolią leżącą w sąsiedztwie plaż i górskich ośrodków wypoczynkowych²

Północny wschód

Świat zaczyna doceniać potencjał tego regionu. Udoskonalono komunikację – teraz z wielu zagranicznych metropolii można dolecieć bezpośrednio do Salvadoru i Recife. W Recife i na terenie Bahia rozbudowano bazę hotelową. Najczystsza , dzika przyroda zachwyca, a wspaniała kultura budzi

² www.braziltourism.org

zainteresowanie. Osady kolonialne należą do najstarszych w kraju. **Bahia**, którą odróżniają od reszty kraju silne elementy afrykańskie, ma wyjątkowo bogatą kulturą duchową i materialną.

Salvador – miasto założone 30 lat po odkryciu Brazylii, przez ponad 200 lat było siedzibą władz Brazylii.

Ilheus- kokosowa stolica Brazylii, jeden z głównych portów eksportowych

Lencois –miasto diamentów - założone u stop gór Sincora w 1844r., kiedy odkryto diamenty,

Jezioro Sobradinho – jedno z największych sztucznych jezior na świecie

Olinda – kolonialna perełka-w 1982r. została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Sergipe i Alagoas – dwa najmniejsze stany Północnego Wschodu słyną głównie z plaż, ale są tu również dobrze zachowane kolonialne miasteczka oraz miejscowości słynące z radośnie obchodzonych świąt religijnych

Wioski rybackie, księżycowy krajobraz wydm, kultura Metysów, stanowiska skamielin i słynne sanktuarium najbardziej interesują turystów odwiedzających tereny na północ od stanu Pernambuco. Wybrzuszony północno-wschodni skraj kontynentu zajmuje **Rio Grande do Norte**. Jego stolica **Natal** to najpopularniejszy nadmorski kurort

Stan Piaui może poszczycić się pomnikami przyrody chronionymi w Parque Nacional de Sete Cidades. Formy skalne wyglądają jak miasta stąd nazwa Park Narodowy Siedmiu Miast

Park Narodowy Gór Capivary w południowo- zachodniej części stanu, najstarsze stanowisko archeologiczne obu Ameryk, w 1991r. został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Prócz skamielin mastodontów i olbrzymich leniwców znajduje się tu największe na świecie skupisko rysunków naskalnych (jest ich 1150).

Alcantara – pierwotna wioska Indian Tupinamba

Stolica stanu Amapa, Macapa przy północnym ujściu Amazonki, leży na równiku.

Środkowy-Zachód

To region z ogromnymi sawannami i połaciami terenów bagiennych , na których żyje mnóstwo zwierząt. To prawdziwy brazylijski Dzikie Zachód –turystom warto polecić widowiskowe wąwozy i wodospady, jazdę konną na pastwiskach i loty balonem nad równinami, bardziej dociekliwi poznają dzieje Indian w tej części Ameryki Południowej.

Warto zobaczyć **Brasilię**- zlokalizowaną w geograficznym centrum kraju, jako symbol jedności narodu. Budowę miasta rozpoczęto w 1956r. W 1987r. została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO.

Południe

Sul, bogaty subtropikalny region Brazylii, ma do zaoferowania fantastyczne pejzaże. Porośnięte lasami góry przecinają ciche doliny, przyrodę charakteryzuje dzikość nie brakuje grzmiących wodospadów i ogromnych wąwozów.

W Paranie zachwyca nieokiełznana przyroda i piękne miasta. Właśnie tutaj są nieprawdopodobnie piękne Cataratas do Ignacu (wodospady Ignacu)- wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Ignacu należy do Parku Narodowego o tej samej nazwie , na terytorium Brazylii i Argentyny.

Gargantua do Diabla (Diabla Gardziel)- wody 14 oddzielnych wodospadów z ogłuszającym hukiem staczają się z urwiska o wysokości 90m.

Kurytyba- miasto założone przez poszukiwaczy złota w 1654r., cieszy się sławą najczystszej miasta w kraju.

Brazylijski „Wielki Kanion” –Itaimbezinho objęty ochroną Parku Narodowego Aparados da Serra, ma 700m głębokości, 7km długości, miejscami ponad 2km szerokości. To największy wąwóz w Ameryce Południowej,

zachwyca odcieniami zieleni, od seledynowych pastwisk po szmaragdowe lasy na urwiskach , z których spływają wodospady.³

3. Kuchnia Brazylijska

Sporo potraw odzwierciedla wpływy rozmaitych grup imigrantów. Tradycyjne dania brazylijskie są najczęściej pochodzenia portugalskiego lub afrykańskiego (Bahia).

Kuchnia Bahii - Pikantna, pełna afrykańskich wpływów należy do najbardziej smacznych w Brazylii.

Kuchnia Portugalska- Bardzo popularne są szczególnie dwa dania: bacalhau (importowany, suszony i solony dorsz) oraz cozido, danie mięsne z warzywami serwowane z pirao z bulionu.

Specjały regionalne

Na północnym wschodzie i wybrzeżu są to dania owoców morza: gulasz rybny serwowany z pirao (korzenie manioku gotowane w rosole, o konsystencji owsianki).

W północno wschodniej części Interioru popularna jest carne seca czy też carne de sol (suszona, solona wołowina, często podawana z dynią) i koźlina z rusztu.

W Amazonii jest bogaty wybór rzadkich owoców, a rzeki obfitują w ryby.

W Minas Gerais koniecznie trzeba spróbować smacznej kiełbasy wieprzowej linguica.

Na niektórych obszarach południa w kuchni widoczne są wpływy niemieckie, a w Sao Paulo włoskie i japońskie.

³ www.brazil.gov.br

4. Ciekawostki

- Ronaldinho Najlepszy piłkarz w 21. Stuleciu.
- Paulo Coelho Powieściopisarz,
- Luís Inácio Lula da Silva Prezydent Republiki (2003 - 2006)
- Fernando Henrique Cardoso Prezydent Republiki (1995-2002)
- Antonio Carlos Jobim Muzyk i maestro

III. ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO

1. Rynek recepcji turystycznej

Wykres 1. Przyjazdy turystów zagranicznych źródło www.wttc.org

Według danych WTTC liczba przyjazdów turystów zagranicznych będzie stale rosnać.

Wiek turystów

Największa grupa turystów, którzy odwiedzili Brazylię w 2002 roku była w wieku od 28 do 45 lat (47.8%); druga była grupa między 46 i 65 rokiem życia (30.9%). Zauważyć można także wzrost liczby przyjazdów ludzi młodych i spadek podróży starszych ludzi.

Tabela 1. Wiek Turystów.			
Wiek	2000	2001	2002
18 - 27	12.2%	15.7%	17.2%
28 - 45	41.6%	47.5%	47.8%
46 - 65	38.2%	33.0%	30.9%
Ponad 65	8.0%	3.8%	4.1%

Poziom edukacji

Około 70% z turystów przyjeżdżających do Brazylii w 2002 roku miało wyższe wykształcenie; 26,7% miało średnie wykształcenie i tylko 3,9% miało wykształcenie podstawowe.

Profesja

Tabela 2. Profesja turystów.					
Zajęcie	1998	1999	2000	2001	2002
Inżynier	10.3%	9.1%	11.6%	10.2%	9.6%
Przedsiębiorca	2.9%	5.3%	6.3%	4.7%	6.3%
Studenci	3.1%	5.6%	5.8%	6.1%	6.1%
Sektor handlowy	10.0%	11.5%	9.7%	10.4%	5.5%
Emeryci	3.2%	3.8%	7.7%	2.4%	4.6%
Nauczyciel	7.1%	6.0%	5.5%	5.6%	4.4%
Dyrektor {kierownik}	4.6%	3.4%	4.4%	3.3%	4.0%
Lekarze	3.7%	4.0%	5.0%	3.8%	2.5%

Roczny dochód

Tabela 3. Przeciętny dochód (US\$)	
Rok	Przeciętny dochód
1998	38,440.07
1999	37,505.85
2000	33,736.10
2001	34,726.74
2002	32,041.52

Przeciętny dochód, wg krajów

Amerykanie i Brytyjczycy to grupy z najwyższym dochodem przeciętnym; Paragwajczycy i Argentyńczycy mają najniższe dochody.

Tabela 4. Przeciętny dochód wg krajów (US\$)				
Kraj	1999	2000	2001	2002
Stany Zjednoczone	68,351.22	71,661.25	61,343.34	56,084.51
Zjednoczone Królestwo	48,918.92	73,351.79	53,645.10	53,645.10
Niemcy	38,326.47	31,218.79	38,941.77	38,941.77
Francja	45,207.64	38,635.30	35,077.08	35,077.08
Hiszpania	38,009.83	41,003.53	35,783.56	32,549.24
Chile	25,741.53	44,262.30	31,050.90	31,050.90
Urugwaj	25,464.98	27,669.87	23,859.12	24,667.09
Włochy	35,850.81	32,722.71	32,927.94	23,679.93
Portugalia	31,518.74	22,979.02	23,647.68	21,490.93
Argentyna	28,132.50	29,675.95	24,770.07	21,156.58
Paragwaj	20,127.83	17,390.43	18,943.09	16,035.55
Całkowity	37,505.85	33,736.10	34,726.34	32,041.52

Cel podróży

Tabela poniżej pokazuje cele podróży. Na pierwszym miejscu znalazły się wakacje, a zaraz za nimi drugim celem przyjazdów turystów do Brazylii są podróże biznesowe.

Tabela 5. Cel podróży					
Cel podróży	1998	1999	2000	2001	2002
Wakacje	71.8%	77.6%	57.0%	55.5%	51.2%
Biznes/Konwencje	26.7%	21.2%	27.9%	34.9%	28.3%
Rodzina	-	-	10.9%	10.6%	15.6%
Studia/Badania	-	-	1.5%	1.1%	1.6%
Religia/Pielgrzymka	-	-	0.2%	0.1%	0.5%
Leczenie	-	-	1.5%	0.1%	0.3%
Inne	1.6%	1.2%	1.0%	2.2%	2.5%

Przeciętne wydatki, wg celu podróży

Tabela poniżej pokazuje , że podróżni przyjeżdżający w celach biznesowych

pozostają najkrócej, ale wydają więcej niż podróżni przyjeżdżający w odwiedziny do rodziny, którzy zostają dłużej, ale wydają mniej.

Tabela 6. Długość pobytu i wydatki, wg celu podróży			
Cel podróży	Przeciętny pobyt (dni)	Dzienne wydatki (US\$)	Roczny dochód (US\$)
Biznes {interes}	9.65	112.84	42,032.42
Wakacje	14.8	84.36	29,617.39
Rodzina	23.7	50.90	25,400.19
Pozostali	14.0	86.17	32,041.52

Wpływ mediów na decyzję przyjazdu do Brazylii

Większość turystów przyjeżdża dzięki sprawdzonym informacjom od przyjaciół, ale zwiększa się udział Internetu jako środka informacji.

Tabela 7. Źródła informacji.					
Źródło	1998	1999	2000	2001	2002
Informacja od przyjaciół	41.4%	45.0%	44.1%	47.4%	51.8%
Internet	2.0%	3.2%	6.8%	3.1%	12.8%
Foldery /przewodniki	8.1%	6.1%	16.9%	6.2%	11.7%
Telewizja	29.2%	10.5%	13.6%	8.2%	5.5%
Magazyny	7.3%	5.5%	5.1%	4.6%	4.3%
Gazety	4.6%	2.7%	3.3%	2.6%	2.0%
Inne środki	19.6%	14.6%	10.2%	27.9%	11.9%

Towarzystwo

Większość turystów przyjeżdża z rodziną (43.1%) albo z przyjaciółmi (28%).

Tabela 8. Towarzystwo (%)	
Samotnie	26.43
Z rodziną	43.07
Z przyjaciółmi	27.64

Najchętniej odwiedzane miasta

Rio de Janeiro i Sao Paulo to najchętniej odwiedzane miasta w Brazylii.

Tabela 9. Najchętniej odwiedzane miasta.					
Miasto	1998	1999	2000	2001	2002
Rio de Janeiro - RJ	30.2%	32.5%	34.1%	28.8%	38.6%
Sao Paulo - SP	18.4%	13.7%	19.7%	17.0%	20.8%
Salvador	10.9%	12.7%	13.5%	11.1%	12.8%
Foz z Iguacu - PR	8.9%	11.8%	12.9%	11.5%	9.3%
Recife - PE	7.2%	6.4%	5.8%	7.3%	8.2%
Porta Alegre - RS	7.9%	6.0%	5.9%	7.1%	7.9%
Fortaleza - Ne	4.6%	4.7%	5.4%	5.6%	7.2%
Florianópolis - SC	14.0%	17.7%	18.7%	15.8%	6.4%
Camboriú - SC	5.1%	4.9%	6.6%	4.9%	3.7%
Búzios - RJ	5.4%	4.6%	4.0%	3.9%	3.6%

Organizacja podróży

Większość podróżnych nie korzysta z usług biur podróży.

Tabela 10. Organizacja podróży					
Organizacja	1998	1999	2000	2001	2002
Indywidualnie	72.0%	81.9%	64.8%	78.3%	77.0%
Z biurem podróży	28.0%	18.1%	35.2%	21.7%	23.0%

Zakwaterowanie

Większość podróżnych pozostaje w hotelach, ale widoczna jest tendencja zniżkowa dla tego rodzaju zakwaterowania.

Tabela 11. Zakwaterowanie.					
.	1998	1999	2000	2001	2002
Hotel	80.0%	73.5%	72.8%	69.8%	67.0%
Rodzina / Przyjaciele	16.0%	17.5%	16.9%	19.8%	22.3%
Wynajęty apartament	3.4%	7.4%	3.2%	6.6%	4.0%

Własny apartament	-	-	1.9%	1.9%	3.8%
Obozowanie	-	-	1.5%	0.2%	0.5%
Inni	0.6%	1.6%	3.7%	1.7%	2.3%

Tabela 12 pokazuje, że turyści którzy pozostają w hotelach wydają więcej dziennie, a ci którzy pozostają przy ich własnych domach mają najwyższy dochód.

Tabela 12. Wydatki i dochód wg miejsca zakwaterowania		
.	Codziennie {dziennie} wydający (US\$)	Roczny dochód (US\$)
Hotel	114.65	32,801.91
Rodzina/Przyjaciele	61.51	25,346.05
Wynajęty dom	59.74	25,921.08
Własny dom	92.65	39,474.38
Obozowanie	98.66	31,358.07
Inni	92.65	32,041.52

Tabela 13. Przeciętna długość pobytu

Przeciętny okres pobytu to około czternaście dni.

Rok	Pobyt
1998	13.0
1999	14.0
2000	12.1
2001	12.2
2002	14.0

Przeciętne wydatki wg formy organizacji podróży

Tabela poniżej wyszczególnia średnią wydatków, w US\$, na osobę.

Tabela 14. Przeciętny wydatki, dziennie, na osobę (US\$)				
.	1999	2000	2001	2002
Wszyscy turyści	79.08	84.38	81.21	86.17
Turyści , którzy korzystali z usług biura podróży	92.85	95.40	90.30	104.53
Turyści , którzy nie korzystali z usług biur podróży	77.05	80.53	79.75	79.02

Powtórny przyjazd

Około 2/3 z turystów wśród których przeprowadzono wywiad było już w Brazylii; tylko dla około 1/3 była to pierwsza podróż.

Tabela 15. Przyjazdy do Brazylii					
.	1998	1999	2000	2001	2002
Pierwsza podróż do Brazylii	36.3%	36.7%	34.9%	35.2%	34.7%
Kolejna podróż do Brazylii	63.7%	63.3%	65.1%	64.8%	65.3%

Oczekiwania

Większość turystów (55%) zaspokoila swoje oczekiwania względem podróży, 31% turystów miało być bardziej zadowolonych niż oczekiwało. Tylko 2.1% oświadczyło, że są rozczarowane podróżą

Pozytywne odczucia są podstawą by stworzyć dobry obraz kraju i by przyciągnąć innych gości.

Zamiar powrotu do Brazylii

Więcej niż 90% z podróżnych oświadczyło, że ma zamiar wrócić do Brazylii.

Tabela 16. Zamiar powrotu do kraju					
.	1998	1999	2000	2001	2002
Mają zamiar wrócić do Brazylii	88.0%	91.9%	96.4%	97.1%	96.1%
Nie mają zamiaru wracać do Brazylii	2.2%	2.1%	3.6%	2.9%	3.9%

Zamiar powrotu wg krajów

Tabela 17. Turyści , którzy mają zamiar wrócić do Brazylii, wg krajów				
Kraj	1999	2000	2001	2002
Chile	94.6%	95.3%	96.1%	98.5%
Paragwaj	98.0%	99.7%	97.7%	98.3%
Portugalia	89.1%	97.9%	96.7%	98.2%
Argentyna	97.3%	98.5%	98.4%	97.8%
Urugwaj	96.5%	98.8%	99.3%	97.2%
Włochy	79.3%	93.8%	98.0%	96.5%
Niemcy	87.0%	81.1%	90.9%	96.4%
Zjednoczone Królestwo	84.7%	90.4%	93.9%	95.5%
Stany Zjednoczone	89.2%	94.4%	96.3%	95.3%
Hiszpania	91.4%	98.0%	97.5%	93.8%
Francja	91.3%	84.9%	96.5%	90.2%
Średnia	91.8%	96.4%	97.1%	96.1%

Ogólnie krytyka wśród turystów ma tendencję zniżkową czyli jest coraz lepiej.

Tabela 18. Co turyści krytykowali?		
.	2001	2002
Bezpieczeństwo	9.0%	10.3%
Czystość miejsc publicznych	12.1%	10.2%
Traktowanie turysty	15.8%	8.3%
Telekomunikacja	10.5%	7.4%
Transport publiczny	7.7%	5.1%
Porządek	5.8%	4.2%
Nocne życie	3.2%	2.7%

Tabela 19. Ocena hoteli (%)			
Ocena	Czystość	Usługi	Cena
Doskonała	43.61	46.03	32.61
Dobra	49.38	48.40	52.46
Średnia	6.07	4.62	12.87
Zła	0.94	0.95	2.06

Restauracje

Jakość żywności i standardy usługi były dobrze oceniane przez turystów.

Czystość restauracji i ceny generowały więcej skarg.

Tabela 20. Ocena restauracji (%)

Ocena	Higiena	Usługi	Jakość żywności	Ceny	Typowa żywność
Doskonała	25.38	34.49	37.07	33.71	44.50
Dobry	61.69	56.84	54.80	50.13	49.58
Średnia	11.66	7.62	7.59	13.89	5.16
Zła	1.27	1.05	0.54	2.27	0.76

Przewodniki Turystyczne

Przewodniki turystyczne zostały ocenione jako "Doskonałe" albo "Dobre" przez więcej niż 90% z podróżnych.

Dostępność i dokładność informacji turystycznej została oceniona jako "Doskonała" albo "Dobra" przez ponad 80% z turystów.⁴

Tabela 21. Informacja Turystyczna (%)

Ocena	Dostępność informacji	Dokładność informacji
Doskonała	21.39	21.96
Dobra	60.61	60.85
Średnia	13.13	12.85
Zła	4.87	4.34

2. Rynek emisji turystycznej

Tabela 22. Przyjazdy do Polski w 2007 roku (tys.).

kraj	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	V 2007	VI 2007	VII 2007	VIII 2007	IX 2007	X 2007	XI 2007	XII 2007	razem 2007
Brazylia	0.6	0.6	0.8	1.1	1.6	1.5	2.0	1.8	1.9	0.0	0.0	0.0	11.8
Meksyk	0.6	0.5	0.7	1.2	1.0	1.2	2.3	1.2	1.1	0.0	0.0	0.0	9.8
India	0.7	0.8	0.9	0.9	1.3	1.3	1.1	1.0	1.5	0.0	0.0	0.0	9.6

⁴ Źródło wszystkie tabele i dane statystyczne www.v-brazil.com

Liczba przyjazdów turystów z Brazylii do Polski według niepełnych danych za rok 2007 utrzymuje się na poziomie między 1,5tys. a 2 tys. miesięcznie, utrzymuje się tendencja wzrostowa.⁵

Tabela 23. Wydatki na wyjazdy zagraniczne (w mld USD) według krajów pochodzenia turystów

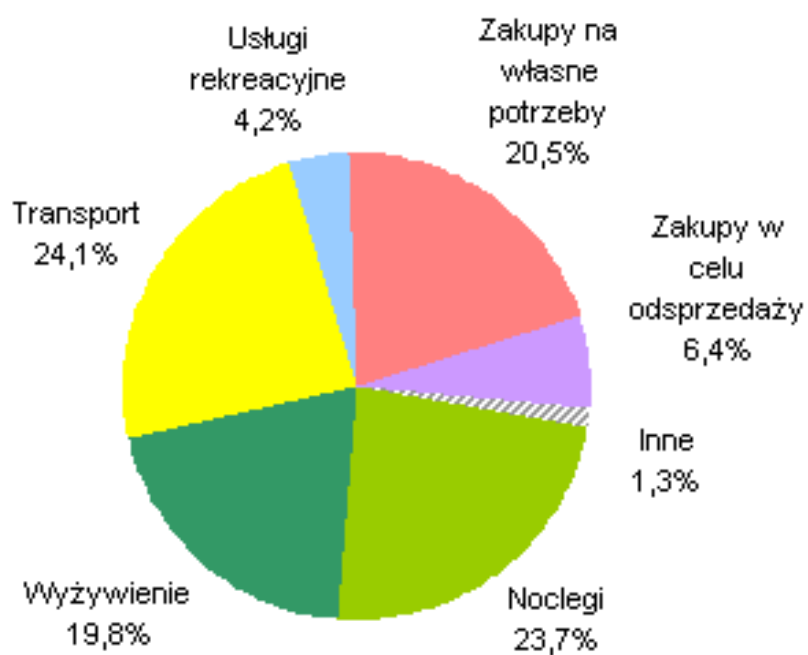
	1995	2000	2003	2004	2005	waluta*	06/05 (%)
Niemcy	60,2	53,0	64,7	71,0	72,7		3,5
USA	44,9	64,7	57,4	65,8	69,2		5,5
W. Brytania	24,9	38,4	47,9	56,5	59,6		3,5
Japonia	36,8	31,9	28,8	38,2	37,5		4,0
Francja	16,4	17,8	23,4	28,6	31,2		3,4
Włochy	14,8	15,7	20,6	20,5	22,4		0,7
Chiny	3,7	13,1	15,2	19,1	21,8	\$	16,1
Kanada	10,3	12,4	13,4	15,9	18,4		5,3
Rosja	11,6	8,8	12,9	15,7	17,8	\$	4,7
Holandia	11,7	12,2	15,3	16,4	16,2		1,9
Korea Płd	6,3	7,1	10,1	12,4	15,3	\$	18,7
Hiszpania	4,5	6,0	9,1	12,2	15,1		10,2
Belgia	8,1	9,4	12,2	14,0	14,9		14,7
Hong Kong	10,5	12,5	11,4	13,3	13,3		4,2
Australia	5,2	6,4	7,2	10,2	11,3		7,2
Austria	10,4	8,5	11,8	11,9	11,1		bd
Norwegia	4,2	4,6	6,7	8,8	10,8		11,9
Szwecja	5,4	8,0	8,2	10,2	10,8		4,9
Singapur	4,7	4,5	8,0	9,6	9,9		-0,4
Szwajcaria	7,4	6,3	7,5	8,8	9,3		9,6
Tajwan	7,1	8,1	6,5	8,2	8,7	\$	-0,4
Meksyk	3,2	5,5	6,3	7,0	7,6	\$	6,6
Dania	4,4	4,7	6,7	7,3	6,5		5,4
Indie	1,0	2,7	3,6	4,8	5,9		28,2
Irlandia	2,0	2,5	4,7	5,2	5,8		10,6
Zjedn. Emiraty Arab.	bd	3,0	4,0	4,5	5,3		bd
Brazylia	3,4	3,9	2,3	2,9	4,7	\$	22,1
Polska	5,5	3,3	2,8	3,8	4,3		29,9
Kuwejt	2,2	2,5	3,3	3,7	4,3		bd
Iran	0,2	0,7	3,8	4,1	bd	\$	bd
Tajlandia	4,3	2,8	2,9	4,5	3,8		12,5
Arabia Saudyjska	bd	bd	4,2	4,3	3,8		-49,0
Melezja	2,3	2,1	2,9	3,1	3,7		-2,0
Indonezja	2,2	3,2	3,1	3,5	3,6	\$	-0,3

⁵ źródło GUS

Płd Afryka	1,9	2,1	2,8	3,1	3,4		7,1
Portugalia	2,1	2,2	2,4	2,8	3,1		7,0
Finlandia	2,3	1,9	2,4	2,8	3,1		10,2
Grecja	1,3	4,6	2,4	2,9	3,0		-3,1
Luksemburg	1,1	1,3	2,4	2,9	3,0		4,6
Liban	bd	bd	2,9	3,2	2,9		bd.

Według UNWTO Brazylia należy do tych krajów które wydają najwięcej na wyjazdy zagraniczne.⁶

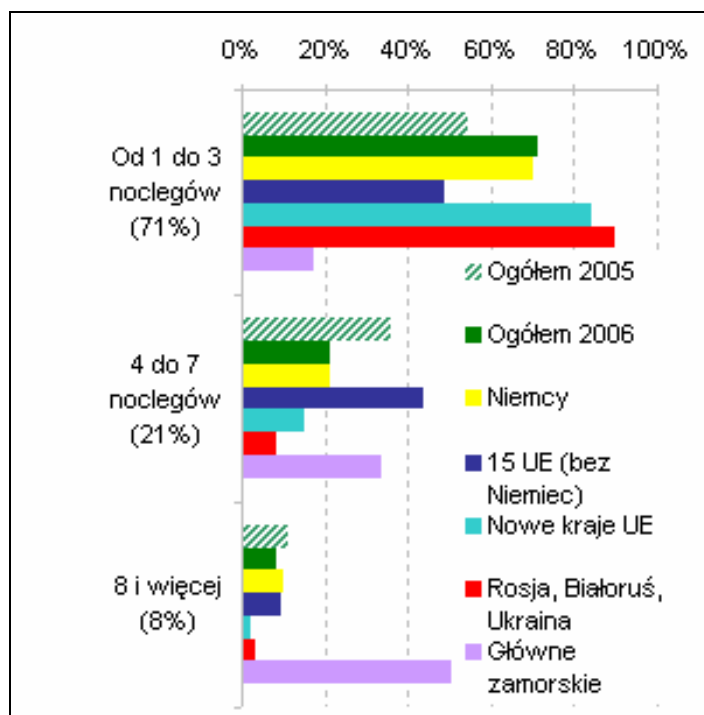
Wykres 2. Struktura wydatków turystów odwiedzających Polskę w 2006 roku

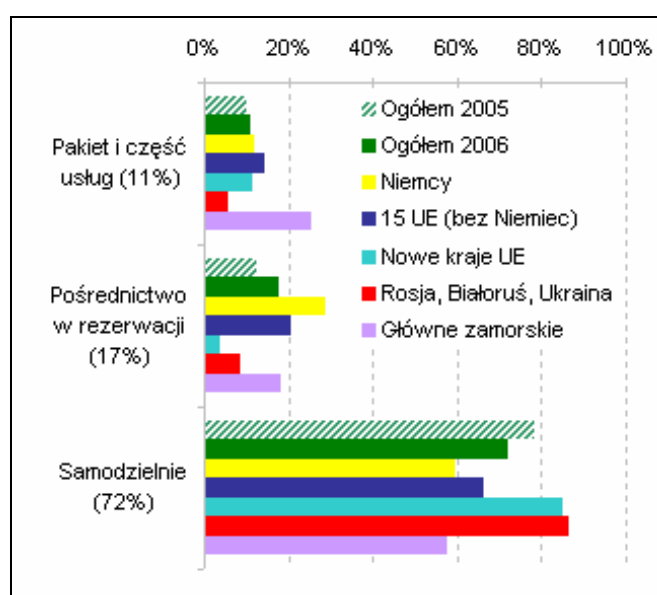
⁶ źródło Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO):.

Wykres 3. Długość noclegów

Klasyfikując Brazylię do grupy państw zamorskich zauważamy, że turyści z tych krajów przyjeżdżają do Polski na dłużej niż 8 dni, a pobyt organizują sobie sami lub w małej części z pomocą biur podróży.⁷

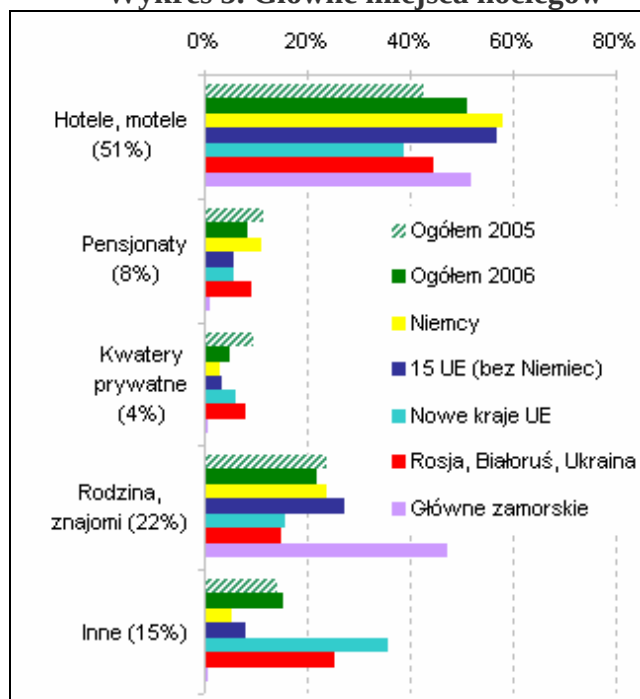

Wykres 4. Organizacja podróży i pobytu

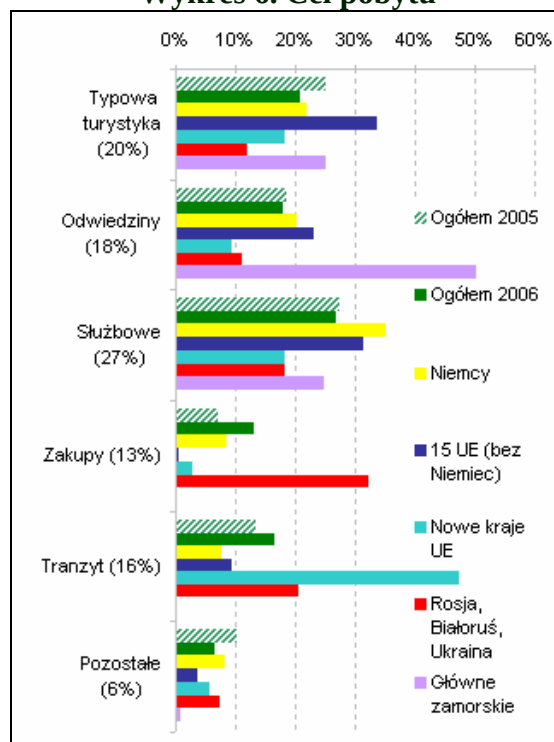
⁷ Instytut Turystyki w Warszawie

Wykres 5. Główne miejsca noclegów

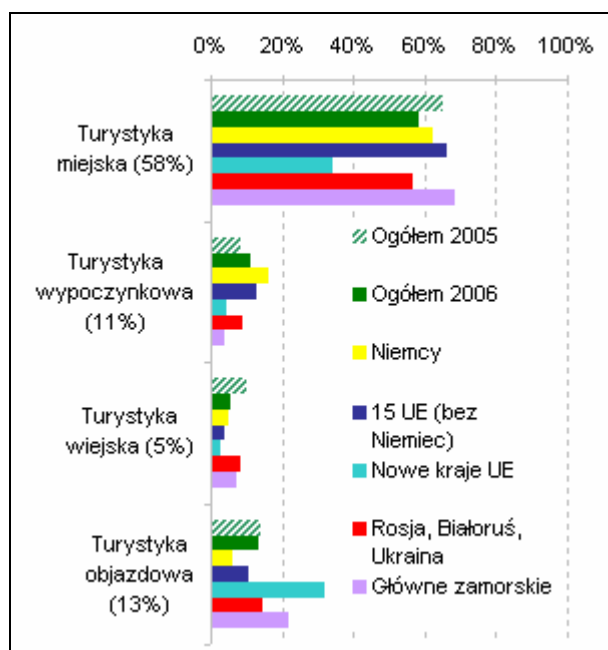
Turyści z krajów zamorskich przyjeżdżają do Polski głównie w odwiedziny, a czas wolny spędzają na uprawianiu turystyki miejskiej.⁸

Wykres 6. Cel pobytu

⁸ opracowanie Instytutu Turystyki

Wykres 7. Sposób spędzania czasu wolnego

3. Baza Turystyczna

➤ Przedsiębiorstwa hotelarskie i turystyczne

Tab. 24 Najlepsze hotele w Brazylii

State	Hotels
Rio de Janeiro	
São Paulo	Monte Real Resort Oscar Inn Hotel Eco Resort Atibaia Resort Hotel Bourbon Hotel and Resort Barra Bonita Hotel Cabreúva Resort The Royal Palm Casa Grande Hotel Atlantica Hotels International Hotel JP - Ribeirão Preto Hotel Vistabela - São Sebastião
Bahia	Arraial D'Ajuda Eco Resort Marriott Costa do Sauípe Resort and Spa Marriott Renaissance Costa do Sauípe

	Sofitel Costa do Sauípe Superclubs Breezes Transamerica Ilha de Comandatuba Transamerica Ilha de Comandatuba Club Mediterran� - Itaparica and Trancoso Tororomba Ilhéus Costa dos Coqueiros Resort Txai Resort Itacaré Itacaré Eco Resort Fronteira Resort Hotel Kiaroa Beach Resort Jocotoka Eco Resort Jocotoka Eco Resort Catussaba Resort Hotel Portobello Resort - Porto Seguro and Salvador
Pernambuco	Blue Tree - Cabo de Santo Agostinho Nannai - Porto de Galinhas Summerville Resort Venta Club Serrambi
Alagoas	Hotel da Natureza Pratagy Hotel Jati�ua Salinas de Maragogi
Ceará	
Rio Grande do Norte	Pestana Natal Ocean Palace Hotel and Resort Piramide Palace Hotel
Sergipe	Boa Luz Ranch Resort
Minas Gerais	Tropical Hotel Araxá Vale Su�o Resort Hotel Monreale Family Resort
Paraná	Termas Jurema Aguativa Resort Mabu Hotéis and Resorts Hotel Panorama Acqua Resort - Foz do Iguaçu Mabu Hotels and Resorts Spa Med Vale
Santa Catarina	Recanto das �guas Cost�o do Santinho Ponta dos Ganchos Hotel Itapema Vacation Club
Rio Grande do Sul	Plaza Hotels Laje de Pedra Hotel and Resort
Brasília	Academia de T�nis Resort
Goiás	Di Roma Thermas Hotel �guas Quentes - Thermal Waters
Mato Grosso do Sul	
Amazonas	Amazon Jungle Lodge

źródło www.braziltourism.org

Rio de Janeiro

Arpoador Inn- mały, skromny, w jednym z najpiękniejszych miejsc Rio, nad samym morzem, www.ipanema.com/hotel/arpoador_inn.htm

Cesar Park – jeden z 5 najlepszych hoteli w Rio, udogodnienia dla biznesmenów, www.caesarpark-rio.com

Copacabana Palace- oaza spokoju, udogodnienia dla biznesmenów, klasyczny luksus w sercu Copacabany, www.copacabanapalace.com.br

Excelsior Copacabana- hotel dla biznesmenów, www.windsorhoteis.com.br

Gloria- piękny stary budynek z centrum konferencyjnym, www.hotelgloriario.com.br

Meridien – jeden z najlepszych hoteli w Rio, www.meridien/br.com

Sheraton Rio Hotel & Towers – najwyższej klasy hotel

Sao Paulo

George V – najlepsze apartamenty w mieście

Inter/Continental Sao Paulo – najlepszy hotel , elegancki, ceny bardzo wysokie

Melia Sao Paulo & WTC Convention Center – popularne miejsce konferencyjne

Renaissance- duży hotel dla biznesmenów

Minas Gerais

Ouro Minas Palace – najlepszy w mieście z nowoczesnym kompleksem biznesowym

Salvador

Hotel Palace – komfortowy w rozsądnej cenie

Transamerica – najwyższej klasy ośrodek z fantastycznym widokiem na ocean i miasto

Recife

Recife Monte – hotel dla biznesmenów, WWW.recifemontehotel.com.br

Belem

Hilton International Belem

Hotele w Puszczy Amazońskiej

Amazon Ecopark Lodge

Amazon Village

Brasilia

Carlton – dobry dla biznesmenów, www.carltonhotelbrasilia.com.br

Kurytyba

Curitiba Palace – duży i komfortowy

Carami

Hotel das Cataratas – naprzeciwko wodospadów, www.tropicalhotel.com.br

➤ Biura podróży

Rio de Janeiro

Just Fly- wyprawy lotniami nad Rio, zwiedzanie Parku Narodowego Tijuca
dżipem, wypożyczanie rowerów, www.justfly.com.br.

Brazilian Incentive & Tourism – szeroki wybór wycieczek po całej Brazylii,
www.bitourism.com

Sao Paulo

Freeway – wycieczki do Fernando de Noronha, stanu Bahia i Amazonii.

Ekoturystyka, trekking, wspinaczka, ekspedycje nurkowe,
www.adventures.com.br

Salvador

Kontik Operatora – wycieczki specjalistyczne w stanie Bahia, w tym
wspinaczka, trekking i żeglarstwo; poznawanie folkloru, wycieczki po miastach,
www.kontik.com.br

Natal

Manary Ecotours – wycieczki kulturoznawcze i ekologiczne na północnym wschodzie i do Fernando de Noronha. Bezpieczne przygody, archeologie, www.manary.com.br

Cuiaba (Pantanal)

Anakonda – wycieczki na północy Pantanal, www.anacondapantanal.com.br
Manaus (Amazonia)

Swallows and Amazons – firma amerykańsko-brazylijska, dobre wycieczki po Amazonii, www.swallowsandamazonstours.com

➤ **Brazylijskie portale internetowe**

CADÊ - www.cade.com.br

TERRA - www.terra.com.br

AONDE – www.aonde.com

YAHOO - br.yahoo.com

AOL - www.aol.com.br/alg/

GuiaWEB - www.guiaweb.com

➤ **Biura informacji turystycznej**

Każdy stan ma własne biuro turystyczne:

Embratur – www.embratur.gov.br- Brazylijskie biuro turystyczne

Belem – Paratour

Belo Horizonte - Belotour

Brasilia – Setur

Fortaleza – Setur

Manaus – Emamtur, www.vizitamazonas.com.br

➤ Radio i Telewizja

Telewizja emituje głównie programy rozrywkowe, quizy, komedie i opery mydlane. Zaledwie jedna trzecia programów jest importowana głównie z USA. Niezliczone stacje radiowe nadają przeboje brazylijskie i międzynarodowe, odzwierciedlające lokalne upodobania.

➤ Gazety i czasopisma

Nie ma gazety o zasięgu krajowym, tylko wydania lokalne: „Folha de Sao Paulo”, „Estado de Sao Paulo”-www.estado.com.br, „Gazeta Mercantil” w Sao Paulo oraz „Fornal do Brasie” i „O Globo” w Rio - www.oglobo.com.br

➤ Touroperatorzy występujący na Brazylijskim rynku turystycznym

zdjęcie 6. źródło www.braziltouoperators.com

4. Dostępność komunikacyjna i turystyczna

Podróż do Brazylii

➤ Samolotem

Wiele międzynarodowych linii lotniczych oferuje loty do Brazylii i z powrotem na różnych trasach. Dostępne są bezpośrednie połączenia międzynarodowe ze wschodniego i zachodniego wybrzeża USA oraz Florydy i Kanady, głównych miast Europy, Ameryki Południowej, Japonii i kilku miast Afryki. Podróż przeważnie odbywa się w nocy, a lądowanie wczesnym rankiem.

Połączenie Polski z Brazylią możliwe jest tylko z przesiadką w jednym z europejskich lub amerykańskich miast. Pomiędzy Warszawą i Sao Paulo lub Rio de Janeiro nie ma bezpośrednich połączeń lotniczych. Najdogodniejsze połączenia są via Frankfurt - *Lufthansa/Varig*, Amsterdam - *KLM*, Paryż - *Air France/TAM*, Zurich - *SWISS/TAM*, Londyn *British Airways*.

Tab. 25 Połączenia lotnicze z Brazylią

Trasa	Częstotliwość	Czas przelotu
Frankfurt - São Paulo	2 x dziennie	ok. 11 godz.
Frankfurt - Rio de Janeiro	1 x dziennie	ok. 11 godz.
Amsterdam - São Paulo	7 x tygodniowo	ok. 11 godz.
Paryż - São Paulo	2 x dziennie	ok. 11 godz
Paryż - Rio de Janeiro	1 x dziennie	ok. 11 godz
Londyn - São Paulo	7 x tygodniowo	ok. 11 godz
Londyn - Rio de Janeiro	7 x tygodniowo	ok. 11 godz.
Zurich - São Paulo	4 x tygodniowo	ok. 11 godz
Zurich - Rio de Janeiro	4 x tygodniowo	ok. 11 godz

źródło www.brasil.org.pl

➤ **Międzynarodowe linie lotnicze obsługujące rejsy do Brazylii**

Aerolineas Argentinas - www.aerolineas.com.ar

Aeroperu

Air France

Alitalia – www.alitalia.com.it

American Airlines www.avianca.com

Avianca www.aerolineas.com.ar

British Airways - www.britishairways.com

Continental Airlines

Delta Airlines

Iberia

KLM

LAN Chile

Lloyd Bereo Boliviano

Lufthansa

Tap

United Airlines

➤ **Statkiem**

Nie ma statków pasażerskich, które kursują regularnie do Brazylii, ale podróż morską jest możliwa. Linea C obsługuje rejsy wzdłuż atlantyckiego wybrzeża Ameryki Południowej w okresie europejskiej zimy i w drodze powrotnej przez Atlantyk zabiera pasażerów.

Kilka statków wycieczkowych które pływają dookoła świata, zawija do brazylijskich portów. W karnawale organizowane są specjalne rejsy w górę Amazonki lub do Rio. Linie Blue Star zabierają pewną liczbę pasażerów na swoje statki towarowe.

Podróż po Brazylii

Brazylia jest ogromnym krajem i dlatego, pomimo istnienia rozwiniętej już infrastruktury transportowej, jest ona uznawana przez każdy kolejny rząd jako niewystarczająca dla właściwego funkcjonowania kraju. Również aktualny rząd jej rozwój, uznał za jeden ze swoich priorytetów. Szczególny nacisk położony ma być na stworzenie połączeń komunikacyjnych z krajami sąsiednimi w ramach integracji Ameryki Południowej (szczególnie z Boliwią, Peru i Wenezuelą), na reaktywację zamkniętych w ostatnich dwudziestu latach połączeń kolejowych oraz budowę nowych linii, rekonstrukcję dróg bitych, jak również rozwój słabo rozwiniętej żeglugi śródlądowej i kabotażowej.

➤ Koleje:

Transport kolejowy jest relatywnie słabo rozwinięty - następstwo ogromnych przestrzeni, ukształtowania terenu, przeszkód w postaci dżungli, gór i rzek. W ostatnich dwudziestu latach szereg połączeń kolejowych zostało zamkniętych. Długość linii wynosi niewiele ponad 30 tysięcy kilometrów.

Przedsiębiorstwa Państwowe Federalna Sieć Kolejowa RFFSA (Rede Ferroviária Federal S.A.) i Koleje Paulistańskie FEPASA (Ferrovia Paulista S.A.) zostały sprywatyzowane w rezultacie zainaugurowanego w 1992 roku programu prywatyzacji PND (Programa Nacional de Desestatização). Jeszcze wcześniej, 22.02.1984 z RFFSA został wyłączony transport miejski wszystkich ważniejszych metropolii kraju poprzez powołanie Brazylijskiego Przedsiębiorstwa Transportu Miejskiego (Companhia Brasileira de Transporte Urbano CBTU). W wyniku prywatyzacji powołane zostały następujące przedsiębiorstwa:

Region zachodni Ferrovia Novoeste S.A. -Działa od 1.07.1996, długość linii kolejowych 1.621 km.

Region Południowo-wschodni : Ferrovia Centro-Atlântica S.A. -Działa od

1.09.1996, długość linii 7.080 km.

Region Południowo-wschodni : MRS Logística S.A. - Działa od 1.12.1996, długość linii 1.674 km oraz FERROBAN - Ferrovias Bandeirantes S.A (dawne FEPASA) - działa od 1.01.1999, długość linii 4.236 km

Region Północno-wschodni: Companhia Ferroviária do Nordeste - działa od 1.01.1998, długość linii 4.534km.

Region Południowy : Ferrovia Sul-Atlântico S.A. (obecnie ALL América Latina Logística S.A.) - działa od 1.03.1997, długość linii 6.586km.

Również Przedsiębiorstwo wydobywania rud Companhia Vale do Rio Doce, po sprywatyzowaniu, otrzymała do eksploatacji linie kolejowe : Estrada de Ferro Carajás i Estrada de Ferro Vitória - Minas.

Aktualnie 99% linii kolejowych jest sprywatyzowanych. Przedsiębiorstwa te są nadzorowane przez Narodową Agencję Transportu Ziemnego (Agência Nacional de Transportes Terrestres ANTT).

Od 1996 roku, kiedy rozpoczął się proces destatyzacji kolei przewozy ładunków wzrosły o ok. 26%. Nowe inwestycje pozwoliły na wzrost produkcji transportowej w okresie 1996-2001 o 68% oraz przyczyniły się do zmniejszenia wypadków .

Koszt frachtu kolejowego jest w Brazylii o 50% niższy od transportu drogowego. Ponadto koleje zapewniają większą szybkość i odporność zwłaszcza w odniesieniu do ładunków ciężkich .

➤ **Transport Drogowy**

Nadal największe znaczenie w Brazylii posiada transport drogowy. Długość dróg utwardzonych wynosi ponad 150 tysięcy kilometrów. Transport kołowy przewozi 70% towarów i 97% pasażerów. Większość dróg należy do państwa - władz federalnych, stanowych i municypalnych i jest bezpłatna

➤ **Transport Wodny**

Długość wybrzeża wynosi ok. 7.400 km od Oiapoque na granicy z Gujaną Francuską do Chui (przy granicy z Urugwajem). W Brazylii istnieje około 20 dużych portów wyspecjalizowanych głównie w transporcie dalekomorskim, które stanowią 70% całości przeładunków. Brazylijska marynarka handlowa przewozi zaledwie 3% towarów eksportowanych i importowanych do tego kraju.

Najważniejsze porty to:

Santos (drobnica, zboże) - powierzchnia 221 tys. m kw.

Rio de Janeiro (drobnica) - powierzchnia 138 tys. m kw.

Paranagua (zboże) - powierzchnia 71,5 tys. m kw.

Vitória (ruda żelaza i produkty stalowe) - powierzchnia 70 tys. m kw. a

ponadto: Rio Grande (zboże), Ponta de Madeira (ruda żelaza), Recife (drobnica), Maceio (drobnica, zboże) i Salvador (drobnica, zboże i cukier) oraz porty Amazonki : Manaus, Belém i Santarém.

Brazylia rozporządza ogromnymi zasobami wodnymi, które są wykorzystywane, zarówno w żegludze, jak i w produkcji energii elektrycznej.

Żegluga śródlądowa odbywa się na długości 8.500 km z czego 5.700 km w regionie Amazonii. Średniorocznie przewozi się ok. 23 milionów ton, przy średnim dystansie 1.350 km. Są to głównie produkty mineralne (6.260 tys. ton rocznie) i rolne (3.900 tys. ton). Szczególne znaczenie odgrywa ona w przewozie głównego produktu rolnego Brazylii soi z regionu Centroeste. Koszt tego transportu stanowi zaledwie 30% kosztu transportu samochodowego. Główne drogi wodne poza Amazonką, gdzie mogą wpływać również statki oceaniczne to:

Rzeka Madeira (dopływ Amazonki), żeglowna na dystansie 1.056 km od Porto Velho - stolicy stanu Rondônia do ujścia do Amazonki. Przewoży roczne wynoszą ok. 2 mln ton.

Rzeka São Francisco żeglowna na dystansie 1.371 km od Pirapora (stan Minas Gerais) do Juazeiro/Bahia/-Petrópolis/Pernambuco/ bez wyjścia do oceanu.

Przewozy roczne - 60 tys. ton .

Rzeki Tietê- Paraná. Żegluga jest możliwa na odcinku 1.100 km od miasta Conchas na rzece Tietê (stan São Paulo) i miasta São Simão (stan Goiás) na rzece Paranaíba aż do Itaipu. Przewozy do 2 milionów ton rocznie.

Rzeka Paragwaj. Żegluga odbywa się na dystansie 3.442 km, z czego na terytorium Brazylii 1.278 km, od Cáceres aż do ujścia do Zatoki La Plata. Głównie przewozi się rudę żelaza, manganu i soję.

Zamierza się uruchomić dalsze szlaki wodne w basenie Amazonki na rzekach Tapajós i Tocantins

➤ **Transport lotniczy**

Jest bardzo dobrze rozwinięty w Brazylii. Istnieje ponad 300 lotnisk. Największe z nich to São Paulo z dworcami Guarulhos, Congonhas i Viracopos, koło miasta Campinas (główny dworzec towarowy) oraz Rio de Janeiro (lotnisko międzynarodowe Galeão i krajowe Santos Dumont).

Inne ważniejsze porty lotnicze (w nawiasach nazwa lotniska):

Brasília (Juscelino Kubitschek), Salvador (Dois de Julho), Kurytyba (Afonso Pena), Florianópolis (Hercílio Luz), Porto Alegre (Salgado Filho), Foz de Iguaçu, Belo Horizonte (Pampulha), Manaus (Eduardo Gomes), Belém, Natal (Augusto Severo w mieście Parnamirim) i Recife (Guararapes).

Linie wewnętrzne obsługują przedsiębiorstwa krajowe: Varig, TAM, VASP, Transbrasil i GOL, BRA i OceanAir.

\

Spis tabel

1. Wiek turystów
2. Profesja
3. Dochód
4. Przychód wg kraju pochodzenia
5. Cel podróży
6. Długość pobytu i wydatki wg celu podróży
7. Źródła informacji
8. Towarzystwo
9. Najchętniej odwiedzane miasta w Brazylii
- 10.. Organizacja podróży
11. Zakwaterowanie
12. Wydatki i dochody wg miejsca zakwaterowania
13. Przeciętna długość pobytu
14. Przeciętne wydatki wg formy organizacji podróży
15. Powtórny przyjazd
16. Zamiar powrotu do Brazylii
17. Zamiar powrotu wg krajów pochodzenia
18. Co turyści krytykują w Brazylii
19. Ocena hoteli w %
20. Ocena restauracji w %
21. Ocena informacji turystycznej
22. Przyjazdy do Polski w 2007r.
23. Wydatki na wyjazdy zagraniczne wg krajów pochodzenia

24. Najlepsze hotele w Brazylii

25. Połączenia lotnicze z Brazylią

Spis wykresów

1. Przyjazdy turystów zagranicznych do Brazylii

2. Struktura wydatków turystów odwiedzających Polskę

3. Długość noclegów

4. Organizacja podróży

5. Główne miejsca noclegowe

6. Cel pobytu

7. Sposób spędzania czasu wolnego

Zdjęcia

1. Położenie Brazylii na mapie świata

2. Flaga Brazylijska

3. Godło

4. Widok na dolinę Amazonki

5. Podział na regiony

6. Brazylijscy touroperatorzy

Strony internetowe

www.unwto.org (25.11.)

www.wttc.org (25.11)

www.brasil.org.pl (26.11)

www.polonia.org.br (24.11)

www.v-brazil.com (26.11)

www.braziltourism.org (26.11)

www.brazilmax.com (25.11)

DonaBrasil.com (28.11)

[Meu Brazilia](#) (28.11)

[Tourguide](#) (28.11)

www.intour.com (26.11)

www.braziltourooperators.com (25.11)

www.wikipedia.org (28.11)

www.brasil.gov.br (25.11)

www.poloniatrade.org.br (25.11)

www.mre.gov.br (26.11)

www.ibge.gov.br (24.11.)

www.gus.pl (26.11)

www.stat.gov.pl (26.11)